

2. Дімітров М. К. Реальність як ознака погрози. *Молодий вчений*. 2018. № 12. (64). С. 494-497
3. Кримінальний кодекс України : Закон України від 05 квіт. 2001 р. № 2341-ІІ. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>
4. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України: злочини проти власності, за ред. М. І. Хавронюка. Київ: ВД «Дакор», 2017. С. 448
5. Шаблистий В. В. Реальність як обов'язкова ознака погрози вбивством та особливості її встановлення органами внутрішніх справ. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2012. спец. випуск № 1. С. 29-37

Коломієць Ангеліна Романівна,
здобувач ступеня освіти магістр
навчально-наукового інституту № 1
Національної академії внутрішніх справ

ОРГАНИ ПРОБАЦІЇ ТА ЇХ ДІЯЛЬНІСТЬ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ

Одним із напрямів реформування пенітенціарної системи України є створення на базі кримінально-виконавчої інспекції служби пробації, яка існує в більшості країн Європи. Начальник управління кримінально-виконавчої інспекції та соціально-психологічної роботи із засудженими апарату Державної пенітенціарної служби України О.Б. Янчук підкреслює: «Офіційно пробація заявила про себе в Україні в травні 2002 р., коли делегація Державного департаменту України з питань виконання покарань повернулася із відрядження до Королівства Швеція та за його результатами подала до Кабінету Міністрів України пропозицію щодо створення в Україні служби пробації. Ключовою відмінністю майбутньої пробації від існуючої в Україні системи виконання покарань, альтернативних позбавленню волі, є її соціальний складник, що включає заходи соціальної реабілітації засуджених, соціальної допомоги, ресоціалізації, заходи соціальної підтримки й контролю, які мають вирішити завдання попередження повторного вчинення нових злочинів» [2].

Великим досягненням для України стало прийняття 5 лютого 2015 р. Закону України «Про пробацію». Начальник управління кримінально-виконавчої інспекції та соціальнопсихологічної роботи із засудженими апарату Державної пенітенціарної служби України О.Б. Янчук зазначає: «Прийняття Закону України «Про пробацію» – це

перший результат на шляху до впровадження європейської моделі роботи з правопорушниками» [4, с. 146].

Зазначеним актом пробація визначається як система наглядових і соціально-виховних заходів, що застосовуються за рішенням суду та відповідно до закону до осіб, яких притягнуто до кримінальної відповідальності, і забезпечення суду інформацією, що характеризує особу, яка притягується до кримінальної відповідальності. На цьому етапі впровадження пробації орган пробації створюється в складі Державної пенітенціарної служби України шляхом реорганізації кримінально-виконавчої інспекції, яка забезпечує виконання покарань, не пов'язаних із позбавленням волі. Пробація умовно поділятиметься на досудову, наглядову та пенітенціарну.

Кримінально-виконавча інспекція згідно із законодавством виконувала переважно контрольну функцію щодо покарань, альтернативних позбавленню волі (заборони займати певні посади та займатись певною діяльністю, громадських робіт, виправних робіт, звільнення від покарання з випробуванням). Індивідуально-профілактичну роботу здійснювали органи внутрішніх справ, соціальну роботу – органи соціальної політики на добровільній основі. Особистість обвинуваченого в період судового слідства або правопорушника після винесення вироку вивчалась переважно для ідентифікації й контролю.

Орган пробації забезпечує виконання покарань, альтернативних позбавленню волі (громадських робіт, виправних робіт із відрахуванням частини заробітної плати до бюджету, заборони займати певні посади або займатись певною діяльністю, звільнення від покарання з випробуванням).

За засудженим до альтернативних покарань здійснюється пробаційний нагляд, що передбачає як контроль за поведінкою, так і індивідуальний план соціальної, психологічної допомоги, профілактичних і виховних заходів, які базуються на проведеній оцінці ризику вчинення ним повторного злочину та його потреб. Виховну й профілактичну роботу здійснює працівник пробації, а не органу внутрішніх справ. Щодо осіб, звільнених від відбування покарання з випробуванням, за рішенням суду застосовуються пробаційні програми психокорекційного змісту (наприклад, подолання агресивної поведінки, шкідливих звичок, психологічних проблем) або соціально-реабілітаційні програми (набуття позитивних соціальних навичок, соціального статусу, усунення чи мінімізація негативних соціальних факторів) [5, с. 49]. Працівники пробації працюватимуть також в установах закритого типу для здійснення заходів підготовки засуджених до звільнення, координуючи ці заходи з підрозділами пробації за місцем проживання засудженого після звільнення або за місцем розташування установ соціальної адаптації для звільнених.

Тобто створюється система реального соціального супроводу звільнених, яка розпочинається з місць позбавлення волі.

24 лютого 2022 року відповідно до Закону України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні», більшість органів змінили чи перейшли до посиленої форми роботи. Органи пробації не виключення, під час воєнного стану ДУ «Центри пробації» здійснюються всі необхідні заходи для нагляду за підобліковими засудженими. Особи, які перебувають на обліку органів пробації, систематично відвідують підрозділ пробації для реєстрації та інформують уповноважений орган з питань пробації про зміну місця перебування. Посилено соціально-виховну роботу про недопущення скоєння нових злочинів, особливо під час війни, та направлено роботу на роз'яснення клієнтам пробації своїх дій під час впровадження воєнного стану, які права та свободи можуть обмежуватися під час війни.

В умовах воєнного часу клієнти пробації, що виїхали з регіонів, де ведуться бойові дії, можуть повідомити про себе та зміну свого місця перебування у будь-який доступний із нижче перерахованих способів та стати на облік:

1) зателефонувати або надіслати відповідне повідомлення через будь-який доступний месенджер інспектору пробації, на обліку якого перебуває особа;

2) звернутися до будь-якого підрозділу пробації, найближчого до нинішнього місця знаходження;

3) написати на офіційну пошту або у месенджер у Фейсбуці на сторінці «Пробация України Probation in Ukraine» наступну інформацію: прізвище, ім'я та по-батькові, інформацію про місце проживання до початку війни та тимчасове місце перебування, контактну інформацію, інформацію про найменування підрозділу, на обліку якого перебувають. Додатково можна зазначити, коли і за якою статтею засуджені. Окрім того, особи, які залишаються на тимчасово окупованій території або в зоні активних бойових дій, і які не мають можливості повідомити інспектора пробації про своє місце перебування у телефонному режимі, - також можуть це зробити через офіційні канали зв'язку з Центром пробації.

Отже, пробація – це система наглядових і соціально-виховних заходів, що застосовуються за рішенням суду та відповідно до закону до засуджених, виконання певних видів кримінальних покарань, не пов'язаних з позбавленням волі, та забезпечення суду інформацією, що характеризує обвинуваченого. Мета пробації досягається через утілення у цій сфері діяльності (пов'язаної із застосуванням установлених законодавством наглядових і соціально-виховних заходів) певних завдань, які відповідно до воєнного стану посилено

здійснюють соціально-виховну роботу для недопущення скоєння нових злочнів.

Список використаних джерел

1. Про пробачію : Закон України від 5 лютого 2015 р. № 160-VIII / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/160-19>
2. Рекомендація CM/Rec(2010)1 Комітету Міністрів державам-членам про Правила Ради Європи про пробачію, прийнята 20 січня 2010 р. URL: [http://coe.int/tdghl/stsandardsetting/prisons/Rec\(2010\)](http://coe.int/tdghl/stsandardsetting/prisons/Rec(2010)).
3. Науково-практичний коментар до Закону України «Про пробачію» / за заг. ред. доктора юрид. наук., проф., академіка НАН Копиленка О. Л., доктора юрид. наук., проф. Бараша Є. Ю. Київ : ФОП Кандиба Т. П., 2019.
4. Янчук О. Б. Сучасний стан та пріоритетні завдання реформування кримінально-виконавчої інспекції України в службу пробачію. URL : <http://kvs.gov.ua/zmi/SuchasnyyStanPytannya08082014.pdf> (дата звернення: 25.04.2022).
5. Янчук О. Б. Сучасний стан та пріоритетні завдання реформування кримінально-виконавчої інспекції України в службу пробачію. URL : <http://kvs.gov.ua/zmi/SuchasnyyStanPytannya08082014.pdf> (дата звернення: 25.04.2022).

Зубкова Анна Дмитрівна,
здобувач ступеня освіти магістр
навчально-наукового інституту № 1
Національної академії внутрішніх справ

ОСОБЛИВОСТІ РОЗБІЮ ЯК КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВПРОШЕННЯ ПРОТИ ВЛАСНОСТІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Однією із основ функціонування будь-якого суспільства є відносини власності. Основоположні засади власності встановлені Конституцією України: ст. 41 зазначено, що кожен має право володіти, користуватися, розпоряджатися своєю власністю, результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності. Ніхто не може бути протиправно позбавлений права власності. Право приватної власності є непорушним [1]. У ст. 17 Загальної декларації прав людини міститься положення про те, що ніхто не може бути безпідставно позбавлений свого майна [2]. Розвиток суспільства неможливий без забезпечення належного захисту власності, прав власника від будь-яких незаконних посягань. Обов'язок захисту й охорони власності лежить на державі. Способи захисту й охорони власності, які передбачені законодавством,